

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุรเชษฐ์ สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๐/๒๕๕๖

วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน

สรุปข้อเท็จจริง

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน สรุปข้อเท็จจริงจากคำร้องและเอกสารประกอบ คำร้องได้ดังนี้

๑.๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่องรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคอำนาจประชาชนไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๒/๒๕๕๖ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๖

๑.๒ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ (๒๕) เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคอำนาจประชาชน ตามแผนงานและโครงการของพรรคอำนาจประชาชน จำนวน ๖ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑,๗๑๓,๐๐๐ บาท

๑.๓ พรรคอำนาจประชาชนได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนในโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้ว จำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๓๕๕,๒๐๐ บาท

๑.๔ พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๕๕ ตามนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชนดังกล่าวแล้วพบว่าหลักฐานการประกอบการใช้จ่ายเงินโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) บางฉบับมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จึงไม่อาจตรวจสอบได้ว่าการจัดพิมพ์เอกสารดังกล่าวตามแผนงานและโครงการที่พรรคได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจริงหรือไม่ โดยเอกสารที่ไม่สมบูรณ์ มีดังนี้

๑.๔.๑ สำเนาใบกำกับภาษีหรือใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวรรณนิสรณ์การค้า จำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งพรรคอำนาจประชาชนได้นำส่งเพื่อแสดงรายการใช้จ่ายเงินตามโครงการที่ ๖ ไม่ปรากฏตัวอย่างของจดหมายข่าวที่พรรคอำนาจประชาชนรายงานว่าได้จัดพิมพ์จำนวน ๕ ครั้ง แต่อย่างไร

๑.๔.๒ สำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จดังกล่าว เนื่องจากถ่ายสำเนาเอกสารไม่ครบถ้วนทั้งฉบับ

๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม และได้ประสานงานเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในกรณีดังกล่าว ซึ่งต่อมาพรรคอำนาจประชาชนและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฯ ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าว ดังนี้

๑.๕.๑ พรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่า ใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด สุวรรณินุสรณ์การค้า และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่พรรคอำนาจประชาชนได้นำส่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นเป็นใบเสร็จรับเงินค่าจัดพิมพ์จดหมายข่าวรายเดือนและค่าจัดทำวารสารเพิ่มเติมจริงพร้อมทั้งยืนยันว่าใบเสร็จรับเงินตามข้อ ๑.๔.๒ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔

๑.๕.๒ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีหนังสือยืนยันว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฯ ได้จัดพิมพ์วารสารดังกล่าวที่โรงพิมพ์ของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาจริง พร้อมทั้งได้แนบรายละเอียดการดำเนินการ

๑.๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่พรรคอำนาจประชาชนจัดส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพร้อมกับรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามข้อ ๑.๔ ประกอบหนังสือพรรคอำนาจประชาชนตามข้อ ๑.๕.๑ และหนังสือของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามข้อ ๑.๕.๒ แล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑.๖.๑ ใบส่งของและใบแจ้งหนี้ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ และ ๔๒ รวมทั้งเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ระบุว่าเป็นค่าพิมพ์ Copy Print ค่าหนังสือ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าใบปลิว และค่าแผ่นพับ แต่ใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๕๖ ระบุว่าเป็นค่าพิมพ์ Copy Print ในเรื่องงานกฐิน

๑.๖.๒ ใบส่งของหรือใบแจ้งหนี้ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ ๔๒ และ ๕๖ ระบุว่ามหาวิทยาลัยออกใบส่งของและใบแจ้งหนี้ดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งมีใช้เป็นปีงบประมาณที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในการจัดพิมพ์จดหมายข่าวดังกล่าวแต่อย่างใด โดยพรรคอำนาจประชาชนได้เงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเพื่อจัดพิมพ์จดหมายข่าวดังกล่าวตามแผนงานและโครงการ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔

๑.๗ เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติพิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอนายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณา ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองฯ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีความเห็นว่า การกระทำของพรรคอำนาจประชาชนเข้าข่ายการกระทำอันเป็นความผิดฐานใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

๑.๘ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นสรุปได้ดังนี้

๑.๘.๑ พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน (ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จรับเงิน) ซึ่งระบุว่าเป็นค่าพิมพ์ Copy Print วารสารพรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๕ บาท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยพรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่า ใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับใบส่งของที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จัดส่งเพื่อประกอบคำชี้แจงตามข้อ ๑.๕.๒ แล้วพบว่า ใบส่งของมีเล่มที่และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีใช้ที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าวตามข้อ ๑.๒ และพรรคอำนาจประชาชนได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าวไปตามข้อ ๑.๓ ประกอบกับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ของพรรคอำนาจประชาชนระบุว่าได้ใช้จ่ายเงินตามแผนงานให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไปในโครงการจดหมายข่าวรายเดือนพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งมีงบประมาณ ๓๕๕,๒๐๐ บาท และใช้จ่ายไป ๓๕๕,๒๐๐ บาท โดยไม่มีเงินเหลือ พร้อมทั้งสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มาแสดงเป็นหลักฐานยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อแสดงให้เห็นเข้าใจว่าเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี ๒๕๕๔

จึงมีความเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๒. ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องของนายทะเบียน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป โดยส่งสำเนาคำร้องให้หัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้รับหนังสือ (๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖)

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคอำนาจประชาชน ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ไว้ในสำนวนเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ และส่งสำเนาแจ้งผู้ร้องทราบ ผู้ร้องยื่นคำร้องชี้แจงหักล้างคำร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ศาลมีคำสั่งรับไว้และแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้ถูกร้องยื่นคำร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เพิ่มเติมอีก สรุปคำชี้แจงทั้งสองฝ่ายได้ว่า

๒.๑ กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างคำชี้แจงของนางสร้อยทอง สุวรรณิ ว่าใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นใบเสร็จรับเงินของการจัดพิมพ์งานจดหมายข่าวรายเดือนของปี ๒๕๕๔ จริง แต่ปฏิเสธไม่ยอมรับเอกสารใบแจ้งหนี้ และใบส่งของ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เนื่องจากว่าการจ้างการพิมพ์จดหมายข่าวที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๔ ได้ชำระเป็นเงินสด ดังนั้น จึงไม่มีใบแจ้งหนี้ และใบส่งของเล่มที่ ๑๗ และเล่มที่ ๑๘ ดังกล่าวข้างต้น แต่อย่างไรก็ตามเป็นการจัดทำเอกสารขึ้นด้วยความเข้าใจผิดของเจ้าหน้าที่ของสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นั้น ผู้ร้องชี้แจงว่าคำชี้แจงของผู้ถูกร้องดังกล่าวข้างต้น เป็นคำชี้แจงที่ไม่เป็นไปตามความเป็นจริงตามหลักฐานของทางราชการ กล่าวคือ

๒.๑.๑ ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ จำนวน ๔,๑๘๔ บาท ซึ่งเป็นยอดเงินรวมตรงกับใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ โดยมีข้อความสอดคล้องกับรายละเอียดที่ระบุในใบเสร็จรับเงิน และใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุว่า “คำพิมพ์ Copy print” (วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จำนวนเงิน ๑๓,๓๔๐ บาท

มียอดเงินรวมตรงกับเอกสารใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑, ๖๒ ที่ใบเสร็จรับเงินอ้างถึงด้วย ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าการจัดพิมพ์จดหมายข่าวตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ และ ๖๖๕๑ เป็นการจัดพิมพ์เอกสารคนละงานกับใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ จึงเป็นคำชี้แจงที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

๒.๑.๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีหนังสือสอบถามนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ซึ่งมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ได้ขอเท็จจริงว่า นายสวงค์ พุทธิเนตร ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ดำเนินการแทนพรรคอำนาจประชาชนในการว่าจ้างพิมพ์เอกสารของพรรค โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการปฏิบัติตามลำดับคือจัดทำทะเบียนรับงานพิมพ์เมื่อพิมพ์งานเสร็จเรียบร้อยก็ส่งของโดยมีใบส่งของเล่มที่ ๑๗ และ ๑๘ และรับเงินตามใบเสร็จที่ออกให้โดยฝ่ายการเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ ตามลำดับ โดยรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะงาน จำนวน และขนาดพิมพ์แต่ละครั้ง ปรากฏตามหนังสือที่ ทม ๑๒๒๒.๐๒/๕๑๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๕ และยืนยันตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว พรรคอำนาจประชาชนยังไม่ได้จ่ายเงิน จึงทวงถามด้วยวาจาและเป็นหนังสือ และต่อมาพรรคอำนาจประชาชนได้ชำระหนี้ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างการจัดพิมพ์งานตามใบเสร็จรับเงินเลขที่ ๖๓๕๗ เป็นการจัดพิมพ์งานของปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และชำระเป็นเงินสด จึงไม่มีใบส่งของและใบแจ้งหนี้ นั้น ผู้ร้องเห็นว่าเป็นคำชี้แจงที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

๒.๑.๓ กรณีที่ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงโดยอ้างถึงเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมที่อ้างคำชี้แจงของนางจารึก สิมะประเสริฐ และนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ เป็นเพียงการกล่าวอ้างโดยปฏิเสธลอยๆ ไม่มีหลักฐานประกอบคำชี้แจง และไม่มีข้อความใดที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าบุคคลทั้งสองดังกล่าวยอมรับหรือปฏิเสธ รายละเอียดของรายการที่ปรากฏในเอกสารใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ และ ๖๖๕๑ รวมทั้งใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑, ๖๒ ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อีกทั้งยังเป็นการอ้างคำชี้แจงของนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ที่ขัดแย้งกับการชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่สอบสวนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๒.๑.๔ สำเนาใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๑๗ ที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างประกอบ คำชี้แจง ปราบปรามรายละเอียดของเอกสารไม่ตรงกับสำเนาใบเสร็จรับเงินที่รับรองความถูกต้อง โดยผู้อำนวยการ หน่วยงานการเงินและบัญชี ของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กล่าวคือมี เลขและเล่มที่ใบเสร็จรับเงินตรงกัน แต่รายละเอียดเกี่ยวกับวันที่ และข้อความระบุการจัดพิมพ์งาน ไม่ตรงกันกล่าวคือ ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งประกอบคำชี้แจงระบุ “วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔” และ “คำพิมพ์ Copy print (วารสารพรรคเพิ่มเติม)” แต่ใบเสร็จ รับเงิน ซึ่งผู้ร้องได้มาจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยตรง ระบุ “วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔” และ “คำพิมพ์ Copy print” จึงเป็นพยานหลักฐานประกอบ ที่ไม่มีน้ำหนักเพียงพอให้รับฟังได้

๒.๑.๕ หนังสือชี้แจงที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งพร้อมคำชี้แจงดังกล่าวจึงเป็นเพียงเอกสาร ที่กล่าวอ้างและจัดทำขึ้น ณ ที่ทำการของผู้ถูกร้องเพียงฝ่ายเดียว เนื่องจากไม่ปรากฏมีการลงลายมือชื่อ เป็นลายลักษณ์อักษรยืนยันบันทึกถ้อยคำจากนางจารึก สิมะประเสริฐ และนายชนันท์ สุวรรณรัตน์ ในบันทึกฉบับนี้แต่อย่างใด เอกสารดังกล่าวจึงไม่สามารถรับฟังได้

๒.๒ กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างคำชี้แจงของนายสวงค์ พุทธิเนตร ตำแหน่งที่ปรึกษาพรรค โดยมีสาระสำคัญว่านายสวงค์ ยอมรับคิดว่ารายการจัดพิมพ์งานที่ปรากฏตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ นั้น เป็นการ จัดพิมพ์งานส่วนตัวของนายสวงค์เอง โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าว พรรคอำนาจประชาชนในโครงการที่ขอรับการสนับสนุนโดยรัฐแต่อย่างใด และงานเป็นคนละส่วนกัน ไม่มีความเกี่ยวข้องกันเลย

ผู้ร้องเห็นว่า จำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินตรงกับจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ที่ระบุไว้ในใบเสร็จ รับเงิน ประกอบกับข้อความที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ ระบุคำพิมพ์ Copy print (วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของที่ ๑๗/๔๒, ๒๕, ๕๖ และข้อความในใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ระบุว่าเป็นคำพิมพ์ Copy print (วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘/๔๔ ๕๔, ๖๑, ๖๒ ก็ระบุสอดคล้องและรับกัน ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าการจัดพิมพ์งานโดยการจ่ายเงินสด ทำให้ไม่มีใบส่งของและใบแจ้งหนี้ จึงเป็นคำชี้แจงที่ขัดแย้งกันเอง

๒.๓ กรณีที่นายสงค์ ซึ่งแจ้งว่ารายการที่ปรากฏในใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ เป็นการจ้างมหาวิทยาลัย จัดพิมพ์เป็นการส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าวของพรรคอำนาจประชาชน ผู้ร้อง ซึ่งแจ้งว่าเป็นคำชี้แจงที่ไม่มีเหตุผลยืนยันได้ชัดเจนว่าถ้าชื่อผู้สั่งพิมพ์งานปรากฏในใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เป็นชื่อนายสงค์ แล้วเป็นการที่นายสงค์ พิมพ์งานส่วนตัว โดยมีได้เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย จากพรรคให้จัดพิมพ์ เนื่องจากในใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๖๑ และ ๖๒ ระบุใน รายการชัดเจนว่าเป็นการจัดพิมพ์งานจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับใบเสร็จ รับเงินเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ระบุว่าได้รับเงินจากคุณสงค์ พุทธิเนตร (พรรคอำนาจประชาชน) ค่าพิมพ์ Copy print (วารสารพรรคเพิ่มเติม) ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑, ๖๒ จำนวนเงิน ๑๓,๓๔๐ บาท ดังนั้นคำชี้แจงในประเด็นนี้จึงขัดแย้งกันเอง อย่างไรก็ตามแม้ว่านายสงค์จะอ้างว่า เป็นการจัดพิมพ์งานส่วนตัวของนายสงค์โดยไม่เกี่ยวกับพรรค อำนาจประชาชนก็ตาม แต่ผู้ถูกร้องก็หาอาจพ้นจากความรับผิดชอบใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการ ใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากการให้ถ้อยคำที่ปรากฏในหนังสือที่พิเศษ/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ นางสร้อยทอง พุทธิเนตร (สุวรรณี) ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการพรรคอำนาจประชาชน ได้ยอมรับว่า เป็นผู้ติดต่อกับนายสงค์ พุทธิเนตร ในฐานะที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน เพื่อติดต่อ จัดพิมพ์/สั่งจ้างพิมพ์วารสาร/จดหมายข่าวพรรคฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๔๔ จำนวน ๑,๓๗๔ ฉบับ เป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท และเดือนกันยายน จำนวน ๔,๔๕๗ ฉบับ เป็นเงิน ๑๓,๓๔๐ บาท ประจำปี ๒๕๔๔ ดังนั้นการกระทำของนายสงค์จึงเป็นการกระทำเสมือนตัวแทนรับมอบอำนาจจากพรรค ในการติดต่อประสานงานการจัดพิมพ์จดหมายข่าวรายเดือนของพรรคอำนาจประชาชน ประกอบกับ ในหนังสือฉบับดังกล่าว นายสงค์ได้ยอมรับว่าเคยได้รับมอบหมายให้ประสานกับฝ่ายโรงพิมพ์ของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อจัดพิมพ์วารสารจดหมายข่าวพรรคอำนาจประชาชน ต้นฉบับเดือนเมษายน จำนวน ๕ ชุด และต้นฉบับเดือนพฤษภาคม จำนวน ๕ ชุดมาก่อนแล้ว ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องพยายามแสดงให้เห็นว่ารายการที่ระบุในใบส่งของและใบแจ้งหนี้เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ เป็นการกระทำในนามส่วนตัว ของนายสงค์ ผู้ถูกร้องไม่ต้องร่วมรับผิดชอบนั้นมิได้ เนื่องจากก่อนที่ผู้ถูกร้องจะรายงานการใช้จ่ายเงิน ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และ

ส่งเอกสารประกอบการรายงานยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น ผู้ถูกร้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของเอกสารและการจัดทำรายงานตามมาตรา ๖๒ ก่อนที่จะยื่นต่อผู้ร้อง ซึ่งถ้าปรากฏมีความเสียหายอย่างใดเกิดขึ้นแล้ว ผู้ถูกร้องจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น

สำหรับประเด็นปัญหาข้อเท็จจริงที่คู่กรณีอ้างหลักฐานเอกสารไม่ตรงกัน นั้น ศาลรัฐธรรมนูญอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ให้มีหนังสือเรียกสำเนาเอกสารดังกล่าวจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พร้อมให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรับรองสำเนาถูกต้อง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทม ๑๒๐๑/๕๐๗๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ขอส่งเอกสารตามที่ศาลเรียกพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง รวม ๔ ฉบับ คือ ใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗, เล่มที่ ๖๖๕๑ เลขที่ ๒, ใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ฯ ซึ่งแจ้งสำนักรณีใบส่งของเลขที่ ๕๖ เล่ม ๑๗ โดยชี้แจงต่อกรรมการการเลือกตั้ง ตามหนังสือที่ ทม ๑๒๒๒.๐๒/๕๑๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ว่าเป็นเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๕๖ โดยมีรอยแก้เขียนทับเลขที่ ๔๖ เป็นเลขที่ ๕๖ แต่เอกสารส่งศาลรัฐธรรมนูญ หนังสือเลขที่ ทม ๑๒๐๑/๕๐๗๐๕ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งว่าเป็นใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๕๖) และ เล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พรรคอำนาจประชาชนได้ใช้จ่ายเงินและจัดทำรายการการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๔ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) หรือไม่

ข้อวินิจฉัย

พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งระบุว่า เป็นคำพิมพ์ Copy Print วารสารพรรคเพิ่มเติมตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนา

ใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับใบส่งของ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีแล้ว พบว่า ใบส่งของที่มีเล่มที่และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินดังกล่าวออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งไม่ใช่ปีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการ จดหมายข่าว (โครงการจดหมายข่าวฯ ได้รับเงินสนับสนุนในปี พ.ศ. ๒๕๕๔)

จากการตรวจสอบเอกสารสำเนาใบเสร็จรับเงินและสำเนาใบส่งของ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้ส่งมาตามหนังสือเรียกเอกสารของศาลรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่า สำเนาใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งระบุว่าได้รับเงินจากพรรคอำนาจประชาชนค่าพิมพ์ Copy Print (ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖) รวม ๔,๑๘๔ บาท และปรากฏตามสำเนาใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ (๔๖) ออกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓

การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ใบแจ้งหนี้และใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ และเล่มที่ ๑๘ เลขที่ ๔๔, ๕๔, ๖๑ และ ๖๒ เป็นการกระทำของนายสวงค์ พุทธิเนตร ที่ปรึกษาพรรคเองนั้น ปรากฏว่ายอดจำนวนตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ของเล่มที่ ๑๗ และ ๑๘ ดังกล่าวตรงกับใบเสร็จ เลขที่ ๗ เล่มที่ ๖๓๕๗ และเลขที่ ๒ เล่มที่ ๖๖๕๑ ทุกประการ (ผู้ถูกร้องอ้างว่าใบเสร็จดังกล่าว เป็นการสั่งพิมพ์โดยชำระเป็นเงินสด ไม่มีใบแจ้งหนี้และส่งของในปี พ.ศ. ๒๕๕๔) นอกจากนั้น ในใบเสร็จดังกล่าวก็ระบุไว้ว่า “(ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗/๔๒, ๒๕, ๕๖)” กับ (ตามใบส่งของ เล่มที่ ๑๘/๔๔, ๕๔, ๖๑, ๖๒) ตามลำดับด้วย ซึ่งก็ตรงกันอีก การปฏิเสธของผู้ถูกร้องว่าสั่งพิมพ์วารสารในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยชำระเงินสดโดยไม่มีใบส่งของและแจ้งหนี้ นั้น จึงเป็นข้อแก้ตัวที่ฟังไม่ขึ้น

พิจารณาจากพฤติการณ์พยานหลักฐานและเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่พรรคอำนาจประชาชน ได้ดำเนินการตามโครงการจดหมายข่าวรายเดือนในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ออกใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ เนื่องจากพรรคอำนาจประชาชนค้างจ่ายปี ๒๕๕๓ และพรรคอำนาจประชาชนนำเอาสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมาเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔

ดังนั้น การที่พรรคอำนาจประชาชนนำสำเนาใบเสร็จรับเงินซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มาเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงเป็นกรณีที่พรรคอำนาจประชาชนมิได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน

ของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ จึงเป็นกรณีที่พรรคการเมืองไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

จึงวินิจฉัยว่า ให้ยุบพรรคอำนาจประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ